

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΤΟΜΟΣ Η'.

ΕΤΟΣ 1897

1907

ΤΕΥΧΟΣ 13-16

1-15 Δεκεμβ. 1907

ΑΘΗΝΗΣ

Ὁδὸς Σωκράτους 2
Ὅπισθεν τοῦ Βασιλικοῦ
κείου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΒΡΑΧΥΤΗΣ

Φ. ΠΡΙΝΤΖΗΣ

1907

Περιοδικόν - Σύγ-
γραμμα Δεκαπεν-
θημερον Ἑγκυκλο-
παιδικόν

1907

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικ. ὄρ. 16
Ἐξωτερικ. ὄρ. 20

C. DE VESME

ΑΙ ΟΡΘΑΛΙΑΙ

(ΘΕΟΔΙΚΙΑΙ)

(Συνέχεια ἴδε προηγού-
μενον τεύχος)

ΤΟΙΑΥΤΗ ὑποτιθεμένη με-
σολάβησις τοῦ θεοῦ πρὸς
ἐκδίκησιν τῶν ἐγκλημάτων
ἀπαντᾷ εἰς ὅλας τὰς
θρησκείας, ἰδίως παρὰ τοῖς
Ἑβραίοις. Ὁ δὲ Κάρολος
Λινναῖος, ἐν τῷ περὶ μυσ-
τικισμοῦ συγγράμματι

του, παρουσιάζει ἡμῖν εἰδικὴν εἰκόνα τῆς
ὑπερανθρώπου ταύτης δικαιοσύνης, ἣν ὀ-
νομάζει Nemesi Divina.

Ἀναφέρει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ
ἑξῆς γεγονός:

Γαμβρός τις ἐφόνησε τὸν πενθερὸν του,
πυροβολήσας τοῖς κατ' αὐτοῦ χωρὶς ἢ
ἐνοχί του παντάπασιν ἀποκαλυφθῆ. Οὐχ'
ἦντο ὁ φονεὺς προσεβλήθη μετ' ὀλίγα
ἔτη ὑπὸ τριῶν καρκινωδῶν πληγῶν ἐπὶ
τῶν αὐτῶν ἀνατομικῶν μερῶν καὶ ἀπε-
βίωσεν ἐν οἰκτροτάτῃ καταστάσει.

Τὸ γεγονός τοῦτο παρουσιάζει παράδο-
ξον φαινόμενον στιγμάτων γενομένων ὑπὸ
τῆς ἀνθυποβολῆς τῆς τύψεως τοῦ συνει-
δότος. Ὡσαύτως εἶναι τὸ φυσικώτατον νὰ
ὑποθέσῃ τις ὅτι αἱ φοβεραὶ ἀπειλαὶ τῶν
ὀρδαλιῶν ὡς καὶ αἱ ἀδυσσιῶνοι προορη-
σεις καὶ ἐπικλίσεις πρὸ τοῦ δικαστηρίου
τοῦ Θεοῦ ἐπενήργουν ἐπὶ τινῶν πνευμά-
των ὡς ἀληθεῖς ἀνθυποβολαί.»

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΕΔΟΚΙΜΑΖΕ ΤΑΣ ΟΡΘΑΛΙΑΣ

Ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐγένοντο συζητήσεις
ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἐπολέμησεν ἢ νύνησεν

τὰς ὀρδαλίας. Οἱ πλείστοι τῶν ἱστορικῶν
ἀναγνωρίζουσιν ἤδη, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τὰς
παρεδέχθη κατ' ἀρχὰς προβαλοῦσα μόνον
ἀνιερήσεις τινὰς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν μο-
νομαχίαν. Οἱ δὲ πάσαι, μέχρι τοῦ Ὁνορίου
I', καὶ Γρηγορίου IX ἠνέχθησαν τὰς Θεο-
δικίας καὶ ἴσως μάλιστα τὰς ἐπεδοκίμα-
σαν. Ἀλλὰ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ κλη-
ρος διεμαρτύρητο κατὰ τῶν ὀρδαλιῶν.

Αἱ ὀρδαλίας ἐξηκολούθησαν οἷσαι ἐν
χρήσει ἐπὶ πολλὸν ἐτι χρόνον παρὰ τοῖς
οἰαμαρτυρουμένοις ἢ παρὰ τοῖς καθολικοῖς,
ἰδίως παρ' ἐκείνοις οἵτινες εἶχον ἀκολου-
θήσῃ τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Λουθήρου.

ΔΙΑΤΙ ΑΙ ΟΡΘΑΛΙΑΙ ΚΑΘΙΣΤΟΥΣΙ ΠΑΡΑΛΟΓΟΝ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ.

Ἐκεῖνο, ὅπερ ἀναγκάζει τὴν Ἐκκλη-
σίαν νὰ διαμαρτύρηται ζῶντως κατὰ τῆς
κατηγορίας, ὅτι αὐτὴ ἐπεδοκίμασε καὶ
ἀπεδέχθη τὰς «Θεοδικίας» καὶ τὰς «Ἐγ-
κλήσεις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ
Θεοῦ» εἶναι διότι πρὸ τῆς νεωτέρας συνει-
δήσεως καὶ παρὰ τοῖς εἰλικρινέσι πνευμα-
τισταῖς τὰ δικαστικά καὶ θεολογικά ταῦτα
μέσα πάνν ἀπέχουσι τῆς λογικῆς. Καὶ ἐν
πρώτοις, ἀποδεχόμενοι τὴν ὑπόθεσιν τῆς
ὑπάρξεως ἐνὸς Θεοῦ, οὔτινος ἢ θέλησις
μεσολαβεῖ ἐνίοτε ἐν τῇ πορείᾳ τῶν γνήθων
πραγμάτων, οὐδαμῶς ἀποδεικνύεται, ὅτι
αἱ σκεπτόμενοι, ὅτι ἡ θεότης αὐτῆ ὁ φ ε ἰ-
λει νὰ μεσολαβῆ πάντοτε καὶ
ἀ μ ε σ ω ς πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπειλουμέ-
νου ἀθῶου, ἔχουσι κρίσιν ὀρθήν. Καθό-
σον ἀφορᾷ εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν,
ἀρκεῖ νὰ μνημονεύσωμεν, ὅτι οὐδόλωρ,
ἐπίσης ἐμεσολάβησεν, ὅποταν οἱ Φαρισαῖοι
ὑβρίζον τὸν Χριστὸν ἀποθνήσκοντα, λέ-
γοντες αὐτῷ: «Σὺ ὅστις καταρρίπτεις τὸν
ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἀνοικοδομεῖς ἐν
τρισὶν ἡμέραις, πῶς δὲν σώσεις σεαυτὸν;
Ἐὰν εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἐκ

του Σταυρού... Έσωσε τους άλλους και δεν γνώριζε να σώση εαυτόν· εάν είνε ο βασιλεύς του 'Ισραήλ, ως καταβή παρουσία ήμων εκ του σταυρού και θα πιστεύσωμεν εις αυτόν. Έμπιστεύεται, εις τον Θεόν· εάν λοιπόν ο Θεός τον αγαπά, ως τον ελευθερώσει ηδη. (1)» Ούτω λοιπόν, το γεγονός, ότι υπόδικός τις δεν έλαβε την δέουσαν ικανοποίησιν εκ των δικαστικών δοκιμασιών εις ως υπεβλήθη, δεν αποδεικνύει άλλο η ότι ουδεμία άόρατος δύναμις έμεσολάβησεν υπέρ αυτού, ενώ εγνωρίζεν ίσως αυτή την αθωότητά του. Ήσπερ υπό την έποψιν ταύτην, αι λογιώτεροι όρδαζίαι εισίν, αι επιβάλλουσαι πάντοτε την παραγωγήν υπερφυσικού γεγονότος, επιμαρτυρούντος την μεσολάβησιν άόρατον όντος. Τοιαύτη δέ εν παραδείγματι είναι η υπό του βουδιστού Χιουεν-θάσιγ (2) άφειθείσα ήμιν δοκιμασία. Ήν είδε μεταχειριζομένην εν ταίς Ινδίαϊς κατά τον έδδομον αιώνα. Κατά ταύτην έθετον τον κατηγορούμενον εις ένα λίθον εν τινι ποταμώ και αν μεν ο άνθρωπος έβυθίζετο και ο λίθος επέπλεεν, ο υπόδικος έθεωρείτο ένοχος· εάν δέ τούναντιον ο λίθος έδυθίζετο, τον έθεώρουσαν αθώον. Καί τοιοιυτοτρόπως ο κατηγορούμενος είτε ένοχος είτε αθώος ήτο, διαχειρίζοντο τοιούτον δια να τον δικάσουν, την μεσολάβησιν υπερφυσικής δυνάμεως, ελλείψει της οποίας η δοκιμασία έθεωρείτο άκυρος.

Άλλ' άφ' έτέρου και αν η άόρατος δύναμις έμεσολάβη έπραττε τουτο προς σωτηρίαν του αθώου και τιμωρίαν του ένόχου. Το άόρατον αυτό όν, κατά τας διαφορούς δοξασίας, έδει να η Θεός η δαίμων, ήτοι καλόν πνεύμα η κακόν. Και εις την αρχαιότητα έτι ο Πλάτων (3) αναφέρει, ότι η Έστίας Γουκία, περί ης έποιήσαμεθα μνείαν άνωτέρω ήτο πραγματικώς ένοχος, αλλά ειχεν επιτύχει του θαύματος του κοσκίνου δια μέσου της γοητείας μαγείας). Γνωστόν δέ είναι ότι κατά τον μεσαιώνα γενικώς έπιστεύετο ότι ο διάβολος ήδύνατο να διαφυλάξη τους πελάτας του εκ της πυράς, τσ'ντεύθεν δέ εξηγείτο η συνεχής απονία των μαγισσών εν τοίς βασάνοις, εις ως επεβάλλοντο.

Συνεπώς είνε προόδηλον, ότι αι όρδαζίαι ως και πρό του δικαστηρίου του Θεού επιλήψεις άπετέλουσαν δικαστικών και θεολογικών τι σύστημα κατ' ούσίαν άμαρ-

(1) Mat. XXVII. 39-40.

(2) Memoires sur les contrées occidentales, traduites par St. Julien, Paris, 1857.

(3) Nat. Hist. XXVIII. 3.

τωνόν και άστήρικτον και αν αποδεχθώμεν έτι την δυνατήν μεσολάβησιν των Πνευμάτων η και αυτού του Θεού.

ΤΟ ΑΤΡΩΤΟΝ ΕΝ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟ

Έτερα υπερφυσικά φαινόμενα προσμοιάζοντα τοίς εν ταίς θεοδικαίς γενομένοις είναι και τα κατά των τέκνων εις θάνατον καταδικασθέντων, έφ' ών αι των θημιών ενεργεiai δεν ειχον ουδεμίαν ισχύν. Το περίεργον εν τούτοις είναι ότι η θεία μεσολάβησις η μυστηριώδης δύναμις δεν επήρχετο εν ώρα της όικης, αλλά κατά την στιγμην θανάτου. Ο 'Ιεχωβά έλεγε τω προφήτη 'Ισαία: «Όταν θάβαθισης επί της πυράς, δεν θα καής, η δε φλόξ έσεται άγονος επί σου. «Η δε αγία Γραφή αναφέρει τον Ναβαχοδονόσορα, όστις ρίψας τρεις νέους Ισραηλίτας επί της πυράς, αυτή κατέκασε τους ρίψαντας τους τρεις μαρτυρας και άγγελος Κυρίου επελθών εν τω μέσω, προσέφύλαξε τούτους. «Οί δε στραταί, αξιωματικοί, δικασταί και μεγιστάνες μετά προσοχής έθεώοντο του θαύματος και ότι η πυρά ουδέν επενήργει επί του σώματος, ουδέ θοή της κεφαλής των εκαιέτο, αλλά ουτε και ίχνος των ένδονμάτων αυτών εφαινετο καιόμενον.» (1) Οί Χριστιανοί της εποχής εκείνης μέγαν αριθμόν τοιούτων γεγονότων αναγορεύουσι διαρκούσης της καταδίκης αυτών κατά τους πρώτους αιώνας της Εκκλησίας.

Η άγιογραφία γεμει σχετικών φαινομένων. Οί μεν ρίπτονται εις την πυράν και ουδεμίαν τριχα της κεφαλής των απόλλυνται, ως ο Βίκτωρ, ο Έφesus και η Χριστίνα, άλλοι καταδικαζόμενοι εις τον θάνατον πυρός θάνατον, διαμένουσιν άπρόσβλητοι, ως η Άγνή, ο Πολύκαρπος. Τούτων δέ η πυρά εσχματίσε διπλούν τόξον περίε του σώματος του, χωρίς να τον εγγίξη. Τον δέ Βονιθάτιον αναγκάζουσι να καταλή διαλελυμένον μόλυβδον και βυθίζουσι την κεφαλήν του εν τω ζέοντι έδατι, αλλά και πάλιν εξέρχεται άτρωτος. Και πλείστα άλλα τοιαύτα αναφέρονται, άτινα δια την συντομίαν παραλείπομεν. Ούχ ήττον θα μνημονεύσωμεν έτι ενός λίαν αξιοσημειώτου και περιεργου.

Επί της βασιλείας Χουνερίκου βασιλέως των Βανδάλων ειχεν έκραγή καταδίκης των Άρίων κατά των Καθολικών εν τη γοθηκή Άφρικη. Επειδή δέ η πόλις Ταπύσι, λίγος τινας απέχουσα της Καρχηδόνας διέμεινε πιστή τη Ρώμη, ο

(1) Διογέλ. κερ. 3 τίλ.

Χουνερίκος απέστειλε αξιωματικόν όστις συναθροίσας τους καθολικούς εις την αγοράν ένώπιον του πλήθους, έκοψε την δεξιάν αυτών χειρα και εξεργίζωσε την γλώσσαν πάντων εκείνων, ους δεν ήδυνήθη να πτοήση. Άλλ' ω του θαύματος οί άτρωτοι μαρτυρες προς έκπληξιν πάντων, εξηκολούθησαν και μετά την έκκοπήν της γλώσσης να όμιλούν. Άπασα η πόλις ήσθάνθη το μέγεθος του πράγματος και πάντες έσπευσαν να βεβαιωθώσι περί του θαύματος τούτου.

Εν Κωνσταντινουπόλει σοφός τις νεοπλατωνικός και Χριστιανός φιλόσοφος, ο Αίνειας, ούτωσεί όμιλει περί των μαρτύρων τούτων. «Ηκουσα αυτών, είδον αυτούς, ανεζήτησα έπισταμένως τίνι μέσω εσχματίζετο έναρθρος λόγος άνευ του φωνητικού όργάνου, όπερ έντελώς έλειπεν αυτοίς και πράγμα το όποιον οί Ιατροί θεωρούσι γενικώς θανάσιμον» (1). Ο ιστορικός Προκόπιος όμιλει περί τούτου μετά τοπικήν όφθαλμικήν εξέτασιν. Ο δέ αυτοκράτωρ 'Ιουστινιανός επιβεβαιού επίσης δια Διατάγματος ότι προσωπικώς είδε και εξέητασε τούτους (2).

Και ο Μαρκελλίνος συγγροφείς της εποχής εκείνης γράφει:

«Ο Χουνερίκος έκοψε την γλώσσαν εις νέον καθολικόν, εκ γενετικής βωδόν, όστις άμέσως ήρξατο όμιλών και δοξάζων τον Θεόν. Είδον δέ εν Κωνσταντινουπόλει διάφορα μέλη του Ιεροϋ αυτού όμίλου και πάντες την γλώσσαν εκριζωμένην έχοντες όμιλούν εν τούτοις έντελώς κάλλιστα... Βεβαιούται εκ παλαιάς χρονικής, ότι οί μαρτυρες ούτοι ήσαν εξήκοντα τον αριθμόν, διασπαρέντες ειτα ανά την ύψηλιον και διαμαρτυρήσαντες του θαύματος.

«ΘΑΥΜΑΤΑ» ΑΝΑΛΟΓΑ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΘΝΙΚΟΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙΣ ΑΙΡΕΣΕΣΙΝ

Άπασαι αι θρησκείαι ιδιοποιούνται πολλά τοιαύτα γεγονότα προς επιβεβαίωσιν της δόξης των μαρτύρων και του κύρους του δόγματός των. Ο δε νεοπλατωνικός και έθνικός 'Ιάμβλιχος γράφει περί του αντικειμένου τούτου εν τοίς Αιγυπτιακοίς αυτού μυστηρίοις. «Πιθανή άποδειξις της εμπνεύσεως των προφητών είναι, όπόταν, εν παραδείγματι, γίνωνται άτρωτοι, άφλεκτοι εν τη περιστάσει δέ ταύτη ο Θεός, όστις μετ' αυτών εύρίσκεται, δεν επιτρέπει τη πυρά να τους εγγί-

γίξη, εις τούτους δέ να αισθανθώσι των άποτελεσμάτων. Είς άλλας δέ περιστάσεις, ενώ κατακαίονται, σταυρούνται μαστιγούνται και τα μέλη έχουσι διεσχισμένα δια των σιδήρων, δεν αισθάνονται ουδένα πόνον...»

Εν τη κλασική αρχαιότητα οί φύλακες του ναού του 'Απόλλωνος εβάδιζον εν τω μέσω των φλογών και επί της άνθρακιής κρατεροί εν τη πίστει των — *frēti pietate* (1).

Κατά τον 17 αιώνα έγένετο πολλές λόγος περί των Σαλουδαδούρων, Σαντιγουαδούρων και Ένσελμαδούρων της 'Ισπανίας, οίτινες έκτός του ότι έθεράπευον δια της άφης, ήδύναντο να διαχειρίζονται την πυράν, να καταπίνωσι ζέον έλαιον, να βαδίζωσιν επί της άνθρακιής κτλ. Ούτως ώστε μετεχειρίζοντο αυτούς εν ταίς πυρκαϊαίς και ώνόμαζον εαυτούς συγγενείς της Άγίας Αίκατερίνης.

Η Βερναρδέτη, η νέα χωρική ήτις υπήρξεν η πρώτη αίτια της εύλαθείας προς την Παναγίαν της Λούρδης, ειχε μεταβή ήμεραν τινά εν τω περιήμω σπυλαίω, φέρουσα μέγα κνήον άνημιμένον. Ιουνηπέτησασα δέ ήρχισε να προσεύχεται και δεν έβράδυνε να περιέλθη εις έκστασιν, συνήθη αυτη, ότε μετά τινα ώραν αι χείρες της άποσταυρωθείσαι έπλησίασαν την φλόγαν, ήν πάντες είδον λείχουσαν τους δακτύλους της, χωρίς ποσώς να καώσιν.

ΔΙΑ ΤΙΝΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΙΣ ΝΑ ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΑΥΤΑ

Αι υποθέσεις, ης δύναται τις να προβάλη προς εξήγησιν των φαινομένων των 'Ορδαλιών, του άτρωτου μαρτύρων τινών και προφητών, του βαδίσματος επί της πυράς κτλ. δύνανται να συνοψισθώσιν εις τέσσαρας κυρίως θεωρίας:

1ον. Είς όόλον των δικαστών και ιερέων.

2ον. Είς φυσικά φαινόμενα, άτινα εξ άμαθείας εξέλαβον ταύτα ως υπερφυσικά.

3ον. Είς επέμβασιν του Θεού προς σωτηρίαν του αθώου και τιμωρίαν του ένόχου.

4ον. Είς μεσολάβησιν των Πνευμάτων καλών η κακών, άτινα δύνανται να προστατεύωσιν η κακοποιήσωσι τους ανθρώπους.

Η πρώτη υποθέσις, η του όόλου, προβάλλεται πάντοτε υπό του άμαθούς, όστις δεν κατέγινεν εις τοιοϋτον ζήτημα, σπα-

(1) Enea Gazeus, in Theophraste biblioth. Patrum, tom. VIII.

(2) Justinian Codex, lib. I.

νίως δὲ ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς ἔστω καὶ ὀλίγον ἀσχολουμένοις.

Ὁ καθηγητὴς Patetta ἐν τῷ σχετικῷ συγγράμματι του μεταξὺ ἄλλων λέγει :

« Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὄντως θὰ μετέβαλλε τότε τὸν τοῦ μεσαίωνος κλῆρον εἰς εὐρείαν σπειραν ἀπατεώνων· εἶναι δὲ τοσοῦτον γελοία ἢ ὑπόθεσις αὕτη, ὥστε ἔδει τῇ ἀληθείᾳ νὰ κατεῖχε θέσιν καὶ ἀξιοσημειώτως νὰ ἐνεγράφετο ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ 18ου αἰῶνος, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν του ταύτην ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος ἔμεινεν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐπὶ τῆς πυρᾶς, διότι οἱ ἀνθρακες ὄν ἦσαν ἀνημιμένοι καὶ ἠλειφον αὐτοὺς διὰ φωσφόρου καὶ ὅτι ὁ Μωϋσῆς παρήγαγε τεχνητῶς τοὺς σεισμοὺς διὰ τινος, τίς οἶδε, χημικῆς οὐσίας! (1)

Δὲν εἶναι δὲ παράδοξον ὁ σημερινὸς κλῆρος νὰ γελωτοποιῇ τὰ φαινόμενα ταῦτα, ἐνῶ οἱ συνάδελφοί των τῶν καιρῶν ἐκείνων, οὐ μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ τὰ διενήργουν; Τί ἀντιφατικοὶ καιροί, ἀλλὰ καὶ τί ἀμάθεια παρὰ τοῖς συγχρόνοις κληροῖς!

Καὶ πῶς νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι ἐν μακρῷ σειρᾷ αἰώνων, οὐδέις ποτὲ ἐφωράθη ἀποκαλύπτων τὸ μυστήριον τοῦ δόλου, ὅπερ μετεχειρίζοντο οἱ ἱερεῖς, Ἴνδοί, Ἑλλήνες, Κέλται, καθολικοί, διαμαρτυρούμενοι κτλ.

Ὁ πᾶτερ Ρενὼλ (2) ἐποίησατο κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἐρεύνας πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ αἰτίου, καθ' ὃ οἱ Σαλουταδόροι Ἴσπανοὶ ἦσαν ἄφρωτοι εἰς τὴν πυρὰν καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψε τὸ μυστικόν, ὅπερ μεταδίδομεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις οὐχὶ σοβαρῶς! «Περιάλειψις τῶν μελῶν διὰ μίγματος ἰσῶν μερῶν οἴνοπνεύματος, θείου, ἀμμωνιακοῦ ἁλατος, ἀποστάγματος δενδρολιβάνου καὶ χυμοῦ κρομμύου».

Ἡ σύγχρονος χημεία οὐσα μᾶλλον προσοδευμένη ἢ κατὰ τὸν μεσαίωνα, εἴρε το μέσον νὰ καθιστᾷ ἀφλεκτα τὰ ὑφάσματα, τὸν χάρτιν, τὰς δαντέλλας καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ μέχρι σήμερον οὐδὲν τεχνητὸν μέσον εἶναι γνωστὸν νὰ προφυλάσῃ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς πυρᾶς.

Ἐκτὸς τούτου ὁ πᾶτερ Bouchet ὁμιλῶν περὶ τῆς δοκιμασίας τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου ἐν ταῖς Ἰνδίαῖς πρὸ δύο αἰώνων, πληροφορεῖ ἡμᾶς, ὅτι ἐπλυνον ἐπιμελῶς τὰς χεῖρας καὶ ἐκοπτον τοὺς ὄνυχας τοῦ κατηγορουμένου πρὸ τῆς ὑπο-

δολῆς αὐτοῦ εἰς τὴν διὰ τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου δοκιμασίαν, ἐπὶ τῷ φόβῳ μὴ ἀποκρῦψῃ φάρμακόν τι, δυνάμενον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς πυρᾶς.

ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Εἰς τινὰς περιστάσεις, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι δύναται τὸ ἀνθρώπινον σῶμα νὰ μὴ αἰσθανθῇ φυσικὸν πόνον. Καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἐπέλθῃ ὄχι μόνον συνειρία ὑστερικῶν φαινομένων, (1) καταληπτικῶν, ὑπνωτικῶν κτλ, ἀλλὰ καὶ δι' ἀναισθητικῶν οὐσιῶν. Ἀλλὰ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πῶς ἐξηγεῖται καὶ τὸ ἐφλεκτον τῶν τριχῶν καὶ τῶν ἐνδυμάτων, ὧν παραδείγματα ἐσημειώσαμεν ἄρκετά; Ἄρα δὲν εἶναι φυσιολογικὸν φαινόμενον τοῦτο. Ἔχομεν δὲ καὶ τὸ γεγονός τῆς δαιμονοκαταλήψεως ἐν Σουηδία καθ' ἣν ἠδύνατό τις νὰ κρατῇ φλόγα λυχνίας μεταξὺ τῶν τριχῶν τῆς κόμης τῶν δαιμονολήπτων, χωρὶς οὔτε μία θριξὶ νὰ καῖ (2) καὶ τόσα ἄλλα, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας παραλείπομεν καὶ ἅτινα δὲν δύναται τις σοβαρῶς νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἐξηγοῦνται φυσιολογικῶς.

Θ' ἀναφέρωμεν ἐν τούτοις μόνον τὸ ὑπὸ πολλῶν ἐπισήμων προσώπων πιστοποιηθὲν ἐνυπογράφως γεγονός τῆς Μαρίας Σοννὲ ἐν Παρισίοις καὶ ὅπερ ἀνεγράφεται ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Carré de Montgeron (3).

(1) Lettres edifiantes, rec XIV.

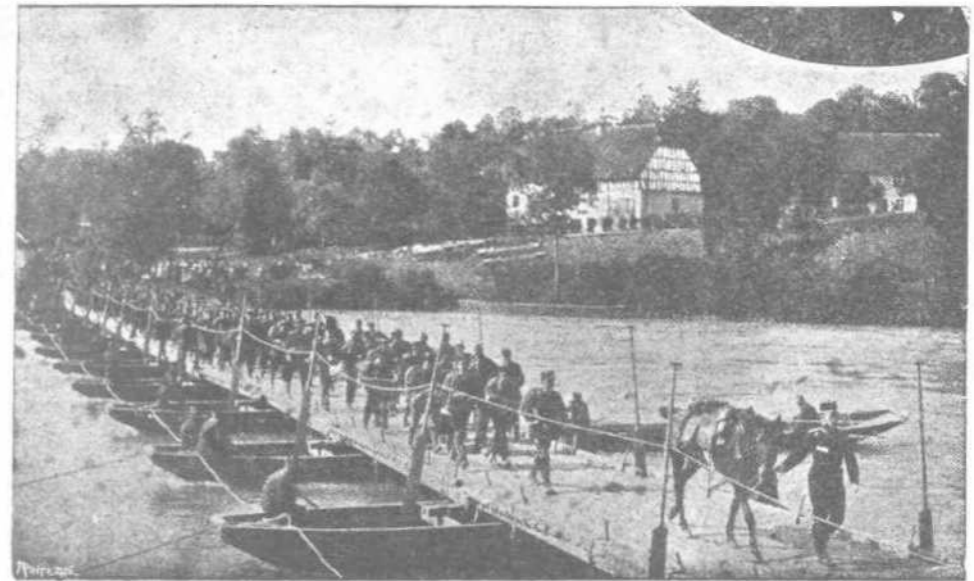
(2) Gerres, Dia Christliche Mystik.

(3) La verite des miracles operés parl'in tercession de M. de Paris, Cologne, 1747.

(1) Patate Ibid, Chap. IX.

(2) Renault, Entretien sur le physique experimentale

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΛΕΥΣΙΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΕΠΙ ΠΟΤΑΜΟΥ

ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑ

Ἡ ΕΛΒΕΤΙΚΟΣ λαὸς ἐπεδοκίμασε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 3 Νοεμβρίου διὰ ψηφρορῆς ἓκκ νέον νόμον στρατιωτικόν, διὰ ψήφων 327,000 ἐπιδοκιμαστικῶν, ἀπέναντι 265,000 ἀντιθέτων, ἃς ὄσο ἀπικτούμενος ἀριθμὸς 30,000 καὶ πλέον ψηφοφόρων εἶχε τὴν ψηφρορῆσιν ἐνυπογράφως ἀπικτήσῃ, καίτοι ὁ νόμος ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου σχεδὸν ὁμορῶνως εἶχεν ἀπορριθῆ.

Ἀπέναντι τῶν ἐναντιουμένων στοιχείων ἡ πολιτικὴ σύνεσις τοῦ Ἑλβετικοῦ Λαοῦ ἀντέταξεν εὐτυχῶς ἐν ἰσχυρῶν δαίγματι δυνάμεως. Ἡ Ἑλβετία, ἐν τῇ πολιταρχικῇ τῆς ὁποῖας ἡ ἀρχὴ τῆς γενικῆς στρατιωτικῆς θητείας ἀπὸ παλαιοῦ καιροῦ διατηρεῖται, ἔχει τὴν τήρησιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐγγυήσεως γρηπτικῆς στήριξις. Ἔχει ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτῆς ἀρετῇ πείραν, ὅτι τὸ ἀπικρῆξις τῶν συνόρων τῆς ὑπὸ τῶν πολεμικῶν γειτῶνων πάντοτε τόσῳ ἐκτιμᾶται περισσότερον, ὅσο σημαντικώτερον ἐμφαίνεται ἡ ὀπισθεν αὐτῶν ἰσχυρῆ ἀμυντικῆ δυνάμει. Ἐντεθεν ἦτο αὐτῆ εἰς θέσιν ἐν ἔτει 1871 νὰ ἀρπῆσῃ τὴν ἀνατολικὴν Γαλλικὴν στρατιάν ἧτις τὰ συνόρα τῆς ἰσχυρῶς διὰ 90.000 ἀνδρῶν ἐπέζε.

Ἡ μικρὰ γῶμα μὲ 3 1/2 ἑκκτομμύρια κατοίκους περικτάσει τυχῶν στρατὸν ἐκ στρατευμάτων 20—32 ἐτῶν ἡλικίας πρῶτης γρημῆς συγκείμενον ἐξ 130.000 ἀνδρῶν. Ὁ στρατὸς οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ 103 ταγματῶν, 36 ὀλῶν, 72 πεδινῶν πυροβολητῶν καὶ 24 σωματῶν μηχανικοῦ.

Πρὸς τούτοις τίθενται ὑπὸ τῆς ἀμέσου διαταγῆς τῆς Γενικῆς Ἀρχηγικῆς ἀνάμει 6 ὁρεινὰ πυροβολητῆρι ἢ ἀποσπᾶσματτα πυροβολικοῦ θέ-

σεως (Positions artillerie), 1 τάγμα σκακινῶν πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου, ἐν σῶμα ἀεροστατῶν πρὸς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει πρὸς τοῦτοις εἰς ἀρίστου ἀριθμοῦ διὰ πολέμου ἐπὶ ὄρειν εἰδικῶς ἐκγυμναζομένων στρατιωτικῶν λόγων. Ὅπισθεν τῆς πρῶτης γρημῆς πάλαι καὶ τῆς δυνάμεως ἰσχυρῆς περίπου 80,000 πρῶτη ἐραθεῖς καὶ 40,000 ἔθνοφρουρά, ἧς καὶ ὁ τελευταῖος ἀνὴρ μὲ ἐν μικρῆς ὀλίγῃ ἐπικνηληπτικῶν ὄπλων νεωτάτης κατασκευῆς εἶναι ὀπλισμένος.

Ἡ ἐκπαιδεύσις τῶν σωματῶν τούτων γίνεται ὑπὸ ἑκκτὸν περίπου εἰδικῶν ἀξιωματικῶν. Ἐν τῇ σχολῇ τῶν νεοσυλλέκτων εἰς 45 ἡμέρας διὰ τὸ πεζικόν, 55 διὰ τὸ πυροβολικόν καὶ 80 διὰ τὸ ἵππικόν ἐλάμβανε μέχρι τοῦδε ὁ νέος ἀνὴρ τὴν πρῶτην του μόρφωσιν, συγχρόνως δὲ ἡ σχολὴ γρημιμῆται πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν διοικούντων τοῦ νεοσυλλέκτου ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν.

Τὰ στρατιωτικὰ σώματα ἐκκλυοντο μέχρι τοῦδε καθ' ἑκκστον δευτέρου ἔτος ἐπὶ 16—18 ἡμέρας εἰς γυμνάσια ἐξικρουμένων τῶν πρὸς κινητοποιήσιν καὶ τῶν πρὸς ἀπόλυσιν ἡμερῶν. Εἰς τὰ ἐν τῷ μεταξύ ἔτη ὁ πεζὸς στρατιώτης εἰς γυμνάσια βολῆς ἦτο ὑποχρεωμένος. Ἡ κινητοποιήσις ἐπιτελεῖται πολὺ ταχέως, διότι ὁ στρατιώτης ὀλόκληρον τὴν στολὴν του, τὴν ἐξάρτησιν του καὶ τὸν ὀπλισμὸν του μεθ' ἑκν- τοῦ οἴκου λαμβάνει καὶ εὐθὺς εἰς ἐκκστην προσηκῆσιν ἔτοιμος πρὸς πορεύσιν εἰς τὸν τόπον τῆς συναθροίσεως ἐμφανίζεσθαι. Ἐπίσης ὁ ἵππεύς, ὅστις κατὰ τὰ ἄλλα εἰς ἐτήσια γυμνάσια ἦτο ὑποχρεωμένος, διατηρεῖ τὸν ἵππον ἐν τῇ οἰκίᾳ

κου, ὅπερ φυσικῶς εἶναι δυνατόν, διότι τὸ ἱππι-
τὸν σῶμα, ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἐξ ἐθελοντῶν
υἰῶν χωρικῶν στρατολογεῖται.

Εἰς τὰ μεγάλα γυμνάσια τοῦ Ἑλβετικοῦ
στρατοῦ, τοῦ 1907 εἰς τὰ ὁποῖα 45 τάγματα, 20
ἴλαι 30 πεδινὰ πυροβολαρχίαι καὶ 4 ἑριπικ-
σώματα μετ' ὕπλων Μάξιμ (Maxim gewehr
Kompagnien) περιελαμβάνονται, ἐδῶσαν οἱ ξέ-
νοι στρατοὶ μεγάλην καὶ ἰδιαιτέραν προσοχήν,
ἣτις ἐξεδηλώθη διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν
οἵτινες ἦσαν ἀνώτεροι ἀξιωματικοί. Οὕτω ἡ
Γερμανία ἀντεπροσωπεύετο κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο
διὰ τοῦ κ. von Huene, τοῦ διοικητοῦ στρατη-
γοῦ τοῦ XIV στρατιωτικοῦ σώματος.

Πορὰ τινες ἄλλοιφεις, κίτινες ἐτι εἰς αὐτὸν
ὑπάρχουσι θεωρεῖται σήμερον μεταξὺ τῶν στρα-
τῶν δευτέρως ταξέως ὁ ἑλβετικός.

Ὁ νέος νόμος τῆς ἀμύνης νῦν κρατεῖται τὴν
διδασκαλίαν τῶν νεοσυλλέκτων εἰς 65 ἡμέρας
διὰ τὸ πεζικόν, 73 διὰ τὸ πυροβολικόν καὶ 90
διὰ τὸ ἱππικόν.

Οὗτος εἰσάγει ἀντὶ τῶν ἀνά 2 ἔτη γυμνα-
σίαν, ἐτήσια τοιαῦτα 11—14 ἡμερῶν διὰ τοῦ
ὁποῦ διδεται μία στερεωτέρη συνοχὴ τῆς ἐνό-
τητος καὶ περισσοτέρη εὐκαιρία πρὸς πρακτικὴν
ἐκγύμνασιν τῶν ἀρχηγῶν.

Αἱ πολυάριθμοι ἰδιαιτέροι σειραὶ μαθημάτων
πρὸς μάρρωσιν τῶν ἀξιωματικῶν ὡσαύτως οὐ-
σιωδῶς κρατεῖνόνται.

Τὰ προσδιορισθέντα γυμνάσια βολῆς, τὰ ὁ-
ποῖα ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν στρατιω-
τικὴν ἐπίβλεψιν γίνονται, ἐδιπλασιάσθησαν.

Τὰ ἐπίσημα ἐν τούτοις διδόμενα οὐδεμίαν
δύνασκει ἐντελῆ εἰκόνα τοῦ Ἑλβετικοῦ συστή-
ματος τῆς ἀμύνης νὰ δώσωσι. Δι' αὐτὸ ἐν
βλέμμα μόνον ἀπαιτεῖται ἵνα ἴδῃ τις, πόσον
βαθῶς τοῦτο ἐν τῷ πνεύματι τοῦ λαοῦ εἶναι

ἐρριζωμένον καὶ πόσον περὶ αὐτοῦ φροντίζουσι.
Ἐξαιρέσει τῆς ἐκ τῶν παλαιῶν περὶ αὐτῶν
ιδιωτικῆς ἱστορίας, διότι ἐν κύριον τοῦ λαοῦ
προσοδοφόρον ἐπαγγελμα ἦτο, μέχρι τοῦ 19
αἰῶνος διακτηρῆν, ἡ εἰς ξένους στρατοὺς ὑπη-
ρεσίαι, ἔχει διὰ τοῦ καιροῦ κληρονομηθῆ ἐν ζω-
ηρὸν ἐνδικρότερον διὰ πᾶν τὸ στρατιωτικόν. Ἀς
σημειωθῆ ὡς παράδειγμα κατὰ τὸν ἰσπανικὸν
περὶ δικδοχῆς πόλεμον εἰς τὰ στρατεύματα
ἀμροτέρων τῶν μερίδων περὶ τὰ 11 Ἑλβετικά
μισθοφορικὰ στρατεύματα ἀπέκταντι ἀλλήλων
ἱστάντες.

Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα γίνεται γυμνα-
στική, εἰς πολυαριθμούς ἐκουσίως ἐνώσεις, κί-
τινες ὑπὸ τὴν ἐπίσημον διοίκησιν εὐρίσκονται,
ἐπίσης καὶ προπαρασκευὴ εἰς τὴν σκοποβολὴν
τῆς νεότητος, οὕτως ὥστε οἱ πλείστοι νεοσύλ-
λεκτοὶ γνωρίζουσι τὴν τοῦ ὕπλου χρῆσιν καὶ
διάταξιν καὶ τὰς διαφορὰς στρατιωτικῆς κι-
νήσεως.

Ὡς ἐν παρόδῳ ἄς σημειωθῆ ὁ σήμερον ἀπό-
λυτος ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰ γυμνάσια βολῆς
κατακλιτομένων πολεμοφοδίων τοῦ πεζικοῦ
εἶναι τὸν τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ.

Σύλλογοι ἀξιωματικῶν διοργανοῦσι ἐπίσης
ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας, διαφορὰς διαλέξεις ἐπιστη-
μονικῆς, μελέτας καὶ ἀγῶνας περὶ πᾶν τὸ
στρατιωτικόν.

Αἱ βοήθειαι δὲ τῆς πολιτείας πρὸς τοὺς συλ-
λόγους σκοποβολῆς, ἱππασίας, ὑγεινῆς κ.τ.λ.
τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν κατὰ
τὸν νέον νόμον οὐσιωδῶς ἐπαυξάνονται.

Ἴνα γίνῃ ὁ νέος οὗτος νόμος πολὺ συνάται-
ναν καὶ σημαντικὰ προσπλάθειαι καὶ ὑπηρεσίαι
τοῦ νῦν προέδρου τῆς Ὁμοσπονδίας συνταγ-
ματάρχου Müller καὶ τοῦ διοικητοῦ τοῦ III
στρατιωτικοῦ σώματος συνταγματάρχου Wille.

Ἐάν, ὅπερ ἀναμένεται, ὁ
νέος νόμος εἰς τὸ Ἑλβετικὸν
στρατεῖον τὴν πλήρη πολε-
μικὴν δεξιότητά φέρει, ἦν τοῦτο
μετὰ προθυμίας ζητεῖ, μένει
ὅμως ἐν τούτοις ἐν φρεσὶν, ὅπερ
δύναται μόνον νὰ κυζήσῃ καὶ
νὰ εὐδοκιμήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους, ὅπου ἀπὸ ἀρχαιοτάτων
χρόνων φυτρῶναι, καὶ τὸ ὅποιον
ἐπιλαχρῶ μετακρυπτούμενον, ἢ
ἠδύνατο ἐλευθέρως κερποῦς νὰ
προσάγῃ.

Ὁ Βέλγος στρατηγὸς Bri-
almont εἶπέ ποτε πρὸς τοὺς
ὁμοεθνεῖς του, οἵτινες τὸ ἑλ-
βετικὸν στρατιωτικὸν σύστημα εἰς τὸ Βέλγιον νὰ εἰσαγά-
γῃσιν ἤθελον. «Τότε ἐπρεπε πρῶτον τὸ ἔθνος νὰ δια-
πλάσσει καὶ νὰ μορφώσῃ!»

Αἱ κρατιθέμεναι εἰκόνας δεικνύουσι διαφορὰς ἐκ τῶν
γυμνασίων κινήσεως τοῦ στρατοῦ. Ἡ πρώτη εἰκὼν ληφθεῖ-

ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΟΡΟΥΣ

σα κατὰ τινὰ διὰ
θασιον ποταμοῦ δει-
κνύει τὴν κατα-
σκευὴν προχείρου
γεφύρου ἐπὶ λέμ-
βῶν καὶ σχεδίων.

Ἡ δευτέρη πα-
ρουσιάζει ἐν μέρος
ἐνὸς ἀποσπάσμα-
τος τοῦ στρατεύ-
ματος τοῦ Γουθάρ-
δου εἰς μίαν πο-
ρεῖαν ἐπὶ ὄρους.
Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἀ-
ξιωματικὸς μόνος
ζητεῖ τὰ θέσεις,

ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

κίτινες καθιστῶσι
δυνατὴν τὴν ἀναρ-
ρίχησιν καὶ κρατεῖ
τὴν ἐπίτηδες διὰ
τοὺς παγετῶνας
βάβδον ἐτοιμῶν, ὅ-
πως ἐν ἀνάγκῃ βαθ-
μίδας κατασκευά-
σῃ.

Ἡ δὲ τρίτη ἐλή-
φθη ἐν ὄρει ἀσκή-
σεων τοῦ δι' ὀπλι-
σμοῦ Μάξιμ ἐφοδι-
κμένου σώματος.

Γ. Κ. Γεωργιάδης
Δρ. Φυσ. Ἐπ.

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΦΙΦΗΣ

Κατὰ τὸν ἀπὸ τοῦρανοῦ τὸ θέλω τὸς ἄστῆρας
ὅσαι φορές μ' ἐκὼταξαν τὰ ὀνειρημένα μάτια
καὶ τὰ ὄστα γὰ στόλισμα στὴ νύμφη τὴν κίθιριν.

Τῆς ἐδῶσα τίς ὀμιλοῦντις τίς ἱστορίας ποῦ πῆρα
Δικίς της ἀπ' τῶν νεαριῶν τὰ μαγικά πλάτια
τῆς ἐδῶσα τῆς θάλασσης καὶ τοῦ βουνοῦ τὰ μῦρα.

Τοῦ κρίνου καὶ τοῦ μενιᾶς τὰ χροῖματα τῆς φέρνω
τῆς φέρνω γὰ νὰ στολισθῶν τὰ καταρὰ μαλλιά της
Καὶ Μοῦσαι ἀπὸ τὸ βουνὸ τοῦ Ἑλικῶνα φέρνω.

Τραγοῦδα νὰ τονίσουνε στὴν τρυφερὴ ὀμιλοῦντις της
καὶ στὴ γιορτὴ της κίματα θαλασσιὰ τῆς σέρνω
ν' ἀρήτουν τὰ κορῶν τὸς στὴ κινητὴ ποδιὰ της.

Καὶ τοῦ Ζεφύρου τίς ἀροῖς θὰ φέρω στὴ Φιφὴ μου
τόσαι χαρούμεναι εὐχῆς καὶ γιορτινῆς νὰ ψάλλουν
Ὅσα «ὄ θέλω» μούχει «πῆ κα» ἀρνιέται τὸ φίλι μου

Ἀγροικιάτικο

ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΜΕΧΡΙ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΚΑΙ τὸ ἐπεσοῦνθη ἤδη ;
— Ὅχι, ἐκ τῶν ὀλίγων, ἄνω εἶδον
εἰσορῶμενος, ἐνόησα μόνον περὶ τίνας πρό-
κειται καὶ τὴν σημασίαν αὐτοῦ.

— Ἀλλὰ δὲν εἶδατε λοιπὸν τὰ μηχανήματα
καὶ τὴν ἐκτελουμένην ἐργασίαν;

— Ὅχι. Ἐπεθύμουν νὰ τὰ εἴβλεπα.

— Εὐχαρίστως. Θὰ σὰς ὀδηγήσω ἐγὼ κα-
τότιν νὰ τὰ ἴδῃτε ὅλα καὶ λεπτομερῶς.

— Θὰ μ' ἐχαριστήσῃτε, πολὺ, διότι ἀκρι-
βῶς θέλω νὰ κάμω σύγκρισιν μετὰ τὰ ἄλλα ἐν
Ἑλλάδι. Ἀλλὰ ποτε προώδενσε τοσοῦτον κα-
ταπληκτικῶς τὸ κατ'ὀψιμά σας ; Ἐπειτα εἶ-
σθε ἀκόμη σχετικῶς τόσον νέος. Σεῖς οὐτε-
λέσατε εἰς πάντα ταῦτα ;

— Δηλαδή ἐγὼ τὸ ἔφερον εἰς τοιοῦτον ση-
μεῖον. ὅπως τὸ βλέπετε, ἀνοπτύξας καὶ πλου-
τίας αὐτὸ διὰ τῆς χρωμολιθογραφίας καὶ. Ὁ
μακαρίτης ὁ πατήρ μου τὸ εἶχε περιορισμέ-
νον διὰ μικρὰς ἐργασίας, ὅτε ἐγὼ ἔλειπον κα-
ταγινόμενος εἰς ἄλλας ἀσχολίας εἰς Ἐθρῶπιαν.

— Καὶ εἰς τί κατεγίνεσθε τότε, εἰς Ἐθρῶ-
πιαν καὶ Ἀσιωτίαν ;

— Εἰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐργα-
σίας ἰδίως, καθόσον δὲν εἴβλεπον μέλλον ἐρῶν
εἰς τὴν περιορισμένην τότε ἐργασίαν τοῦ κα-
ταστήματος καὶ δι' ἐμέ.

Καὶ ἠμέσως τότε ὁ ἀξιόλογος εἰς ὅλα καὶ
Ἀσιωτῆς μοὶ διηγήθη ἐν τῇ χοροακτιριζούσῃ
αὐτὸν ἀφελείῃ καὶ προθυμίᾳ τὰ τῆς ἀποδη-
μίας καὶ ἐκπαιδεύσεως του εἰς τὸ ἔξωτικόν
δοσον διέμεινε δεκατρία ἔτη καὶ ἡμῶν, προ-
τιμῶν μόνος του ν' ἀναδειχθῆ, ἄνευ ἐτοιμῶν
ἐργασίας καὶ κεφαλαίων, διότι ἐνεπνέετο ὑπὸ

μεγάλου ζήλου μαθήσεως προόδου και δράσεως εν τῷ κόσμῳ.

Διέμεινε τέσσαρα ἔτη εἰς Αὐστρίαν, ἐργαζόμενος καὶ μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἶτα Ἀγγλίαν καὶ Ἑλβετίαν. Εἰς Ἀγγλίαν διηύθυνε μέγα ἐργοστάσιον φωτοσμοῦ ἀσειτλήνης καὶ αὐτὸς πρῶτος ἐφήρμοσε τὸν δι' ἀσειτλήνης φανὸν εἰς τὰ ποδήλατα, καταρτίσας εἶτα ἴδιον γραφεῖον ἐπὶ τούτῳ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του ἠραγκάσθη τὰ πάντα τὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ τὰ ἔλθῃ καὶ ἀναλάβῃ τὸ ἐργοστάσιον αὐτοῦ, ὕπερ ἀνέπτυξε καὶ ἐπλούτισε, συμπληρώσας αὐτὸ τελειότερον ὡς ἦδη ἔχει καὶ μετακαλέσας Ἐνρωπαίους ἀρχιτεχνίτας ἐξ Ἐνρώπης.

Μετὰ τοῦτο περιήλθομεν ὄλα ἐν γένει τὰ διαμερίσματα τῶν πολυποικίλων ἐργασιῶν τοῦ τριωρόφου ἐκείνου ἐργοστασίου καὶ ἐμείναμεν καταγοητευμένοι καὶ πολὺν εὐχαριστήμενοι ἐκ τῆς τάξεως, καθαριότητος, ἐπιμεμημένης ἐργασίας καὶ ἐπιδόσεως τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων αὐτοῦ ἐργασιῶν Ἐνρωπαίων καὶ ἡμεδαπῶν ὡς καὶ ἀρκειῶν ἐργασιῶν.

Παραπλεύρως τῆς αἰθούσης ἐν ἣ ἐδρισκόμεθα ἦσαν τὰ γραφεῖα τοῦ διευθυντοῦ, τῶν ἐργοστασιῶν καὶ παρακειμένως τῶν ἐλεγκτῶν τοῦ δημοσίου διὰ τὰς ἐκτελουμένας ἐκεῖ διαφόρους κυβερνητικὰς ἐργασίας παιγνιοχάρτων, χαρτοσήμων κτλ. Ἐνῶτι δὲ τούτων τοῦ ἐποδιδευθυντοῦ καὶ τοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τῶν λογιστηρίων, τοῦ ταμείου, τοῦ τμήματος τῆς διακοσμήσεως καὶ εἶτα κατὰ σειρὰν ἔρχονται τὰ τμήματα τῆς ζωγραφικῆς καὶ λιθογραφῆσεως τοῦ σιγαροχάρτου καὶ τῶν παιγνιοχάρτων κτλ. Δεκατέσσαρες Ἐνρωπαῖοι ἀρχιτεχνῖται διευθύνουσι τὸ τεχνικὸν μέρος τοῦ μηχανικοῦ, τῆς λιθογραφικῆς καὶ χρωμολιθογραφικῆς ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει καὶ ἀπορίᾳ μου διατὶ ἴσους ἀριθμὸς ταιούτων Ἐνρωπαίων καὶ ὄχι Ἑλλήνων.

— Λόγι, μοὶ ἀπήντησεν, δὲν εἶμεθα εἰσέτι ἐπαρκῶς κατηρτισμένοι διὰ τελείας ἐργασίας, ἄλλως τε μετὰ τινὰ ἔτη θ' ἀφήσουν ἀναγκαστικῶς οὗτοι τὴν τέχνην τῶν εἰς τοὺς ἰδιόκοὺς μας.

Ὅπως, ἀπήντησα, μεγάλη ἐθνικὴ ὠφέλεια οὕτω προκύπτει, καθόσον ἡ τέχνη θὰ διασπαρῇ ἀργότερον καθ' ὅλο τὸ ἔθνος.

Τὸ μοναδικὸν ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν ἐργοστάσιον τοῦτο καταλαμβάνει τὰ τρία τέταρτα τοῦ ὅλου μεγάρου τῆς πρώην Ἰονίου Ἀκαδημίας, ἔχει δὲ μεταβληθῇ εἰς ἀληθῆ, πρακτικὴν Ἀκαδημίαν ἐκμαθήσεως διαφόρων καὶ ποικίλων βιοποριστικῶν γραφικῶν ἐπαγγελμάτων, αἵτινα βραδύτερον πολὺ θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ὁσημέραι βαίνουσαν βιομηχανικὴν προόδον τοῦ τόπου. Καὶ πολὺν δίκαιον ἔχουσιν ἢ τε Κυβερνήσις καὶ τὰ διάφορα πιστω-

τικὰ ἰδρύματά μας, αἵτινα κατανοήσαντα τοῦτο, ἤρξαντο ἀπὸ τινος παρέχοντα διαφόρους σοβαρὰς ἐργασίας εἰς τὰ καισιήματα ταῦτα τοῦ κ. Ἀσπιώτιου, αἵτινες ἐκτελοῦνται μετ' ἀκριβείας καὶ τῆς ἀπαιτουμένης τέχνης καὶ ἐπιμελείας.

Ἐνταῦθα παρατήρησα πολλὰ σχετικῶς πρωτότυπα ἔργα τοῦ Γαλιανῆ Ἰδίως, ὃν ὁ κ. Ἀσπιώτης πολὺν ἐκτιμᾷ. Εἶδον ἐπίσης λιθογραφικὰς, χρωμολιθογραφικὰς καὶ τυπογραφικὰς ἐργασίας τελείως ἐγαμήλους τῶν Ἐνρωπαίων, δελτάριον, εἰκόνας καὶ μετοχὰς τρεπεζῶν ἐξαιρετοῦς. Εἶτα μετέβημεν εἰς τὰ κάτωθι διαμερίσματα, ἔνθα τὰ πιεστήρια, μηχανήματα, ἀτμομηχαναί, κτλ. τὸ μηχανοεργεῖον, ὕπερ προετοιμάζει τροφήν διὰ 50 καὶ πλέον ἐργαζομένων νέας, διὰ τὰ μὴ ἐξέρχονται αὐτὰ τὴν μεσημβρίαν ἐκ τοῦ καισιήματος. Αἱ δὲ διευθυντικαὶ τῶν τμημάτων λαμβάνονται ἐκ τῶν διπλωματούχων, ὅπως γνωρίζωσι τὴν λογιστικὴν. Διὰ τροφήν δὲ ἐκάστης ἐργασιῆς τῆς κρατοῦνται μόνον 35 λεπτὰ καθ' ἑκάστην.

Εἶτα δὲ ἀφοῦ μοὶ ἐπέδειξε καὶ ἔκτακτον νέον ἀριθμητικὸν μέγα μηχανήμα διὰ τὰ λαχεῖα τοῦ Στόλου, ὕπερ ἐτοιάζει 7 1/2 χιλ. μάρκα καὶ τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ἐξαιρετὰ ἀπεχαιρέτησα τὸν κ. Ἀσπιώτην συγχαρεὶς αὐτὸν καὶ πάλιν διὰ τὸν ἐξαιρετὸν ὁργανισμὸν τοῦ καισιήματός του.

— Σὰς εὐχαριστιῶ πολὺ, κ. Πρίντεζη μοὶ λέγει τότε διὰ τὴν ὥραίαν σας ἐπίσκεψιν καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον, ὕπερ ἐδείξατε διὰ τὸ κατὰστημά μου, ἐξετάσαντες μετὰ τόσου ζήλου τὰ πάντα καὶ σὰς παρακαλῶ τὰ ἔλθῃτε τὸ ἑσπέρας τὰ πύρωμεν τὸ τέτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, εἰς τὴν ἐξοχὴν ὀλίγον ἔξω τῆς πόλεως, ἐδῶ ἀπέναντι.

Καὶ ὅπως ὁ κ. Ἀσπιώτης ἐργάζεται ὑπερῶς, ἀλλὰ ζῆ καὶ πλουσιοπαρόχος μετὰ ὄλα τὰ μέσα τῆς ἀναπαύσεως, διασκεδάσεως καὶ εὐμαρείας. Εἶναι κάτοχος μιᾶς ὥραίας ἐξοχικῆς ἐπαύσεως «Villa Rossa» ὀνομαζομένης μετ' ὥρατον καὶ πλούσιον εἰς ἄνθη καὶ φρενὰ ἐκτεταμένον κήπον μετ' ἑσπερας ἀμάξας καὶ ὥρατους ἵππους, μετ' ἄνθηρα, κισσῶνια, ἐξώστια καὶ θερμοκήπια, μετ' ἄνθηρα οἰκίαν καὶ μετ' ὄλα τὰ σχετικὰ ἐξαρτήματα καὶ στολίσματα τὰ καθιστῶντα τὴν διωμονὴν ἐν αὐτῷ ἐξοχίῳ καὶ διασκεδαστικῷ. Κατέχει δὲ τὸ κουνετὸ τοῦ ἀιδίμου Τρικουπῆ καὶ ὥρατον λέμβον αὐτοκίνητον τοῦ τελευταίου συστήματος, δι' ἧς μεταβαίνει εἰς θαλασσίους περιπάτους καὶ ἐκδρομὰς καὶ κινήσια εἰς τὰ δάση τῆς ἔναντι καὶ πλησίον κειμένης πλουσίας εἰς θήραν Ἠπειροῦ. Ἡ σύζυγός του ἐπίσης καλλιστὴ καὶ ἀξιόλογος οὐντροφός, τὸ γένος Μαρκετή, γλωσσομαθὴς δὲ καὶ ἀρτίας παιδεύσεως, εἶναι πάνε εὐγενὴς καὶ εὐπροσήγορος, φημιζομένη διὰ

Ο κ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΜΑΞΙΔΙΟΥ

τὰς καλὰς καὶ πολλὰς ἀρετὰς τῆς καὶ τὰ ἀνεκτίμητα προσόντα τῆς.

Τὸ δ' ἑσπέρας μεταβὰς παρ' αὐτοῖς, εἰς τὴν ὄντως ὥραίαν καὶ πολὺν εὐχάριστον καὶ πλουσίαν καθ' ὄλα ἔπανλιν τῶν καὶ εἰς ὥραίαν ἐξοχικὴν θέσιν κειμένην, διήλθομεν ὥραιότατην καὶ λίαν εὐχάριστον ἑσπερίδα, συζητοῦντες καὶ συνομιλοῦντες μέχρι τῆς μιᾶς οχθδὸν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐν τῷ περιήλθῳ κισσῶν τοῦ κήπου, περιβαλλομένου ἀπὸ σπάνια ἄνθη, αἰώρας καὶ ποικίλα στολίσματα, ὅπου ἐλάβομεν τὸ τέτον μετ' ἑσπερας καρυκεύματα, ἀναψυκτικὰ καὶ γλυκίσματα μετ' ὃ, περιήλθομεν τὸν κήπον, τοὺς στανύλους καὶ λοιπὰ διαμερίσματα ἔνθα μοὶ ἐπέδειξαν τὴν ἱστορικὴν ἀμαξαν τοῦ ἀιδίμου Τρικουπῆ, (κουνετὸ) ἦν ἦδη κατέχει ὁ κ. Ἀσπιώτης, τὴν περιήλθῳ αὐτοκίνητον λέμβον του, (canpot automobile) καὶ τὰ διάφορα ἄλλα διασκεδαστικὰ καὶ σπάνια κατὰ του, δι' ὧν καθιστᾷ τὸν πολυάσχολον βίον του ἦντον ὀδυνηρόν καὶ μελαγχολικόν, καθόσον οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ βεβαίως ὁ τελείως τέλειος καθ' ὄλα καὶ εὐτυχῆς, ἐπέβη τῆς ἐτοιμασθείσης πρὸς ἀναχώρησίν μου μικρᾶς ἀμάξης του καὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου, ἀποκομίσας τὰς καλεϊτέρας περὶ αὐτοῦ ἐντυπώσεις μου, καθόσον εὖρον παρὰ τῷ κ. Ἀσπιώτῃ ἐκτὸς τῆς θανασίας ἀφελείας του καὶ τοῦ ἀπερίττου ἔφους του καὶ γνώσεις ἀρτίας καὶ πολλὰς, γλωσσομαθῆσαν ἐπιμεμημένην, εὐλικρίνειαν μεγάλην, καλλίστην καρδίαν, φιλαλήθειαν καὶ εὐπροσηγορίαν οὐχὶ τυχοῦσαν, τὸ δὲ μέγιστον πάντων φιλογένειαν καὶ πατριωτισμὸν ἀκραιφνῆ, διότι ἐννεκεν τὰ φανῆ ἀνιάσιος Ἑλλήν καὶ γ' ἀναδείξῃ εἰς τὴν ἐποχὴν του βιοτεχνικὸν ἐργοστάσιον τέλειον ὑφ' ὄλας τὰς ἐπόψεις, ἐφάμιλλον δὲ τῶν Ἐνρωπαίων καὶ

τὰ διαμορφώση τεχνήτας, καλλιτέχνας καὶ ἐργάτας ἀξιόλους τὰ καταλάβωσιν ἐμπρέπουσαν θέσιν ἐν τῷ καθόλου βιοτεχνικῷ σταδίῳ τοῦ μέλλοντος Ἑλληνισμοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο μετὰ πεποιθήσεως τοῦ εἶπον, ὅτι τὸ ἐργοστάσιόν του ἀποτελεῖ τὴν σύγχρονον Ἀκαδημίαν τῆς σπουδῆς τῶν γραφικῶν τεχνῶν ἐν τῇ νεωτέρῃ Ἑλλάδι.

Καὶ δὲν ἠπατώμην διότι τὸ μέλλον θ' ἀποδείξῃ τοῦτο.

Ἐν Κερκύρῃ δὴπάροχει καὶ ἐν κάλλιστον Ἐκπαιδευτήριον «Καποδιστριας» λειτουργοῦν ἀπροσκόπως ἀπὸ τριακονταετίας ὑπὸ

τὴν ἀκάματον καὶ πεφωτισμένην διεύθυνσιν τοῦ ῥέκτου καὶ πολυμαθοῦς κ. Λεωνίδα Βλάχου, ὅστις μετὰ πᾶσαν θυσίαν καὶ ἀτρήτους κόπους διετήρησε καὶ διατηρεῖ αὐτὸ ἐν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς καλῆς θελήσεως, ἐπιμονῆς του καὶ ὄντως ἰωβείου ὑπομονῆς.

Τὸ διαφημιζόμενον Ἑλληνικὸν τοῦτο ἐκπαιδευτήριον εἶναι ὁμολογουμένως εἰς ναὸς ἀληθοῦς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς διαπλάσεως τῆς τεολαίας καθόσον μετὰ περισσῆς φροντίδος καὶ ἐπιμελείας, διδάσκονται ἐν αὐτῷ μαθήματα καὶ ἀρχαὶ σοβαρὰς πνευματικῆς διαμορφώσεως. Ὁ δὲ διευθυντὴς αὐτοῦ, ἀνὴρ μεγάλης ἀντιλήψεως, διορατικότητος, ἀντοχῆς καὶ δραστηριότητος συνειέλεσεν ὥστε τὰ τὸ περιεγάρῃ εἰς ὕψιστον σημεῖον προόδου καὶ περιωπῆς, διαρκῶς παλαίσας κατὰ ποικίλων προλήψεων δπισθοδρομικοῦ πνεύματος καὶ ἐν τέλει ἠθικῶς μόνον νικῆσας ἐθριάμβευσε. Τοιοῦτος ὁ καρπὸς τῆς διαπαιδαγωγικῆς μέχρι τοῦδε ἐξελέξεως καὶ δράσεώς του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΑΙ

Ὅσάκις ἡ εὐνοουμένη τῆς βοώπιδος πόλις εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως λικνιζομένη καλυφθῆ ἀπὸ τοὺς πηλλεύκους τῆς χιῶνος πέπλους, ὁμοιάζει μὲ ταρκωμένην νύφην, τυλιγμένην εἰς τὰ μεγάλα λευκὰ πτερὰ κάποιου ἀγγέλου. Σιγηλὰ καὶ μυστηριώδη ἔλα. Οἱ ἄστοι τρίβοντες τοὺς ἐκπλήκτους ὀφθαλμοὺς ἄφωροι εἰς τὸ θέαμα παραδίδονται, τὴν μεγαλοπρεπῆ γαλήνην νὰ διαταράξουν δὲν τολμοῦν καὶ μόνον θαυμάζουν. Ὅπου τὸ βλέμμα στρέφεις εἰς ἁρμονίαν χρώματος καὶ θέας ἀναπαύεται. Ἡ πρασίνη πόα τῶν κεραμοχορῶν στεγῶν εἰς μίαν νύκτα ἐλευκάνθη. Ἀπὸ τὰ δένδρα, εἰς λευκοὺς σκελετοὺς μεταβεβλημένα, μόνον μία σκιογραφία γραμμῶν ἐναπομένει, αἱ ὑπὸ τὴν χιῶνα μαῦραι γραμμαὶ τῶν κιάδων.

Τοὺς στροβιλισμοὺς τῶν αἰ νιφάδες ἐπανήρχισαν. Τρελλαὶ εἰς τὰς κινήσεις τῶν ἄλλοῦ διευθύνονται καὶ ἄλλοῦ πίπτουν. Οἱ ἄνθρωποι νομίζουν ὅτι συμβαίνει καὶ καὶ ὅπισθεν τῶν δάλων παραμονεύουν.

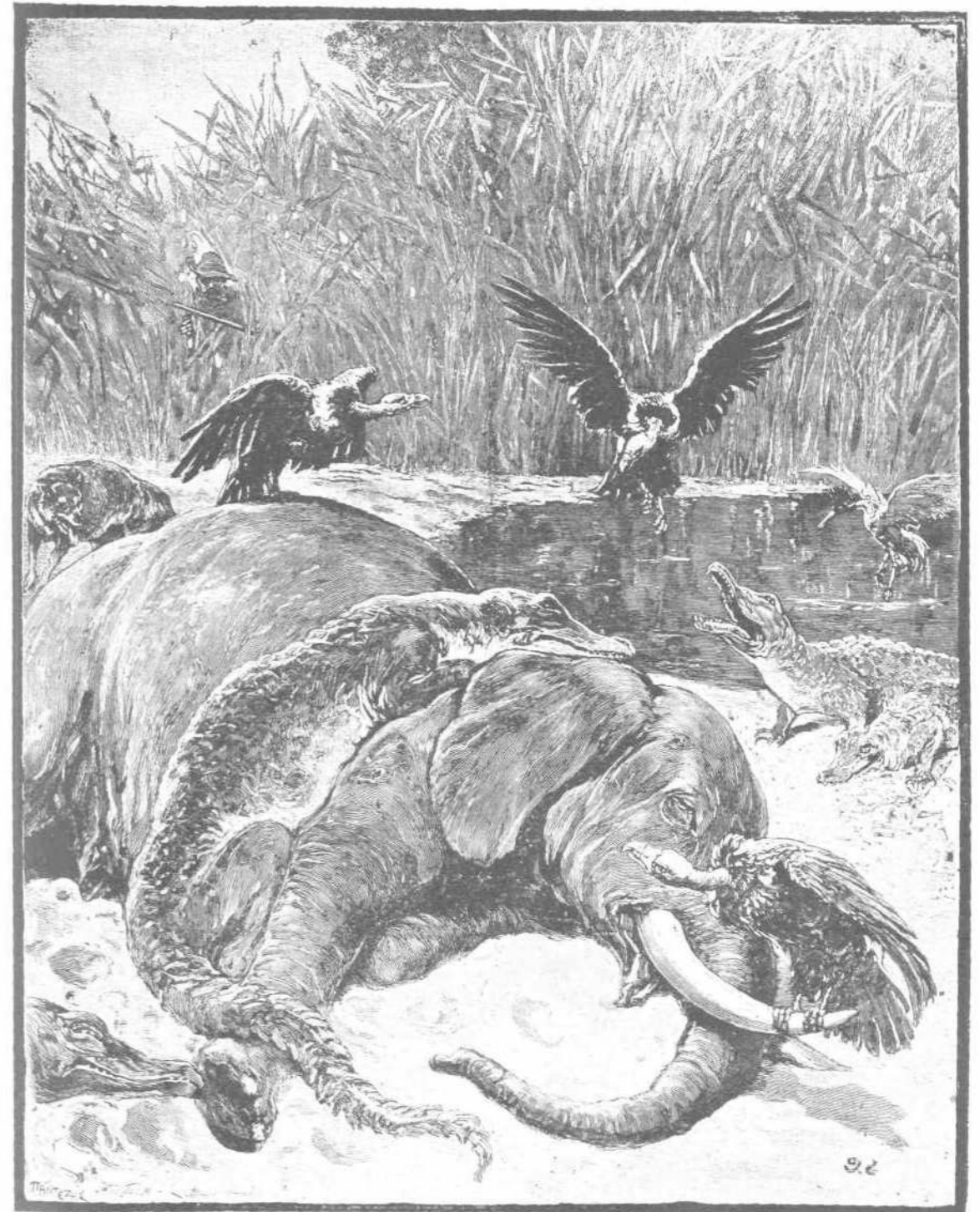
Τὸ βλέμμα χάνει τὸν ὀρίζοντα, κρυμμένον εἰς κάποιους ἀορίστους πέπλους ὁμιχλώδεις σχεδὸν, καὶ σικτιοὺς ἐκ νιφάδων. Ὁ Λυκαβητὸς ἀπέπη. Ἐκτασις ἀόριστος εἰς τὴν θέσιν του ἀπέμεινε.

Ἡ χιονοθύελλα παύει, γαλήνη ἐπέρχεται. Ὁ μυστηριώδης πέπλος ἀφρτα καὶ ἀποκαλύπτονται αἱ χιονισμέναι Ἀθῆναι. Ὁ ξηλότυπος Ὑμητιὸς δεικνύει εἰς τὴν Πεντέλην μαρμαρῶδεις κόλπους. Οἱ περὶ τὸ Λαφνίον λόφοι δέχονται δέσμη κάποιου ἄλλου φωτός. Πράγματι ὅπισθεν βαρέος νέφους ἐτοιμάζεται νὰ ἐπιπέση καὶ τῆς προσφιλοῦς του πόλεως ἐξαίφνης τὸ ἄστρο τοῦ Ἡλίου. Κλείσατε τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἡ λευκὴ νύμφη δακρῶει ἢ ἀτάσθαλος τοῦ Φοῖβου λευκότης ἐνίκησε τὴν ἀγνήν τῆς χιῶνος λευκότητα.

ΔΝ - ΠΡΙΝ

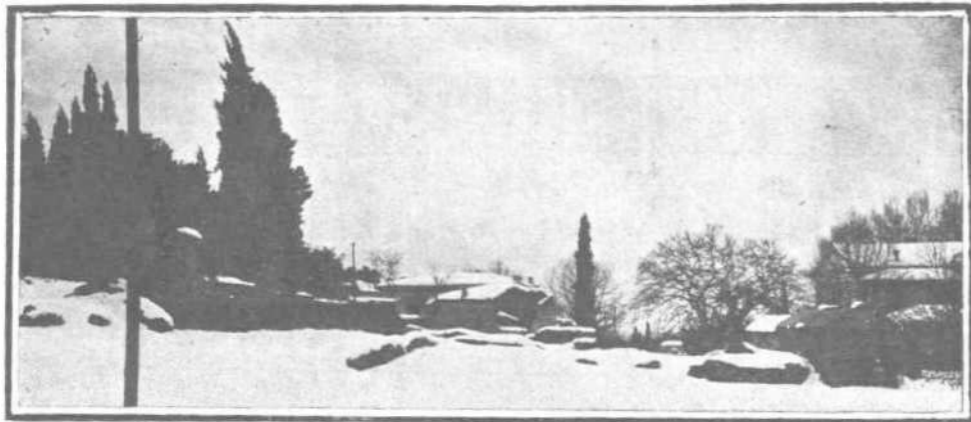

Φωτογραφία Ν. Παλίου

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Ἰδέ σελ. 204.)

ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑΝ

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Τώρα που απ' τὰ χιόνια ἀσπροβολᾶς
κι' ὁ ἥλιος στὸ ξεψύχημά του στρέφει,
καὶ διώχνει μὲ περήφανη ματιὰ
τῆς ἄσπρης σου κορφῆς τ' ἀνάγη νύφη,

Βουνό, ποῦ τὸν χειμῶνα δὲν ψηφᾶς
ποῦ δὲν χωρεῖς στὰ σκότη τῆς ἀβύσσου,
ποῦ ἀπ' τοῦ κακούργου χρόνου τὴν ὄρμη
ξεγλύτωσες τὸ ἔνδοξο κορμί σου,

Τώρα που κάθε λίθος σου λευκός
χωρὶς μιλιὰ μᾶς ἱστορίζει τόσα,
ποῦ ρίχνει φῶς στὸν ἄσπρο τὸ νοῦ
καὶ λύνει τοῦ σοφοῦ μαζὶ τὴ γλώσσα.

Βουνό πανώρηο, ἤθελα σκοπὸ
ναῖσῶ γιὰ σένα σὰν ἐσὲ μεγάλο,
σὰν τὴ νεκρὴ ζωὴ σου ζωντανό
καὶ ἔσμαι' ἀκατάληπτα νὰ ψάλλω.

Νὰ νοιώσῃ κάθε μάρμαρο τρανὸ
στὰ πέτρυνά του στήθη καρδιοχτύπι,
νὰ ξαναδοῦμε μιὰ φορὰ καὶ μείς
τὸν κόσμο τὸν ἀρχαῖο ποῦ μᾶς λείπει.

Τώρα που απ' τὰ χιόνια ἀσπροβολᾶς,
κι' ὁ ἥλιος στὸ ξεψύχημά του στρέφει,
καὶ διώχνει μὲ περήφανη ματιὰ
τῆς ἄσπρης σου κορφῆς τ' ἀνάγη νύφη,

Βουνό πανώρηο, ἤθελα σκοπὸ

ναῖσῶ γιὰ σένα σὰν ἐσὲ μεγάλο,
σὰν τὴ νεκρὴ ζωὴ σου ζωντανό,
καὶ ἔσμαι' ἀκατάληπτα νὰ ψάλλω.

Πέργαμος

1907

Κ. Φοῖλλιγκος

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Ἰδὲ εἰκὼνα σελ. 203)

Οὐ σὸν μὲ λαιδωρεῖς ἀλλ' ὁ θάνατος!
Ποῖον ἐκ τῶν αἱμοβόρων αὐτῶν ὀρνέων,
ἅτινα ἐκ τοῦ ἰλιγγιώδους τοῦ αἵθέρος ὕ-
ψους ἐπέπεσον ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ ἐλέ-
φαντος ἠθέλει τολμήσῃ κἂν τὸ περὺγι-
σμά του νὰ στρέψῃ πρὸς τὸ παχύδερμον
αὐτό, περιφερόμενον ἀνά τὰς ἀπεράντους
τῆς Ἀφρικῆς ἐκτάσεις; Ποῖον θηρίον θὰ
ἠδύνατο νάντιμετωπίσῃ τὸ τέρας τοῦτο
τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἰσχύος. Ἐν τούτοις ὁ
θάνατος, ὅστις δὲν λησμονεῖ καὶ τὰς ἐρή-
μους, παρέσχε τὸν κολοσσὸν τοῦτον παί-
γνιον εἰς τινὰ ζωάρια. Τὸ ἄγριον τοῦτο
θέαμα συνήνητησεν ὁμᾶς περιηγητῶν δια-
τρέχουσα Ἀφρικανικόν τι δάσος. Κροκό-
δειλοι, γῆπες, ἀετοὶ καὶ θάιναι εἶχον ἐπι-
πέσει κατὰ τῆς ἀνελλίστου ταύτης βροῆς,
ὅποτε ἤλθεν ἐν τῷ μέσῳ ὁ ἄνθρωπος, ἵνα
τὴν μερίδα του λάβῃ!

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Ἀξιότιμε κύριε Πρίντσειν,

Ὡς ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΝ ΜΟΥ διὰ τὸ Νέον Ἔτος,
σᾶς στέλλω ὀλίγας λέξεις ὅσον ἀφορᾷ τὸ
κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τελεσθὲν ἐνταῦθα Διε-
θνὲς Συνέδριον τῆς Ὑγιεινῆς.

Τῆς ἐνάρξεως τοῦ Συνεδρίου, προηγήθη
πανηγυρικὴ ἐπίσκεψις, τοῦ ἐκ πάσης Γῆς,
συρρέσαντος λατρικοῦ κόσμου, (τῆς ἡμετέρας
πατρίδος διὰ τῶν ἀξιοτίμων μας καθηγητῶν
κυρίου Σάββα καὶ κυρίου Γερουλάνου ἀντι-
προσωπευθείσης) ὑπὸ τῆς ἐκ καθηγητῶν τῶν
διαφόρων Γερμανικῶν Ἰατρικῶν Σχολῶν,
ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ξένων ἐπιτροπῆς, ἀνὰ
τὰ διάφορα Μουσεία, Σχολεῖα, Ἐκκλησίας καὶ
Νοσοκομεία τῆς πρωτευούσης. Πρόεδρος τοῦ
Συνεδρίου ἦτο ὁ Πρίγκιψ Schöuaich Caro-
lath, ὁ λατρευόμενος ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ
διὰ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματά του.

Τοσαύτη δὲ ἀθρόα ἦτο ἡ συρροὴ τοῦ ἀπὸ
πάσης γωνίας τῆς Γῆς συρρέσαντος λατρικοῦ
κόσμου, ὅπως εἰς οὐδὲν ἕτερον Διεθνὲς Ἰα-
τρικὸν Συνέδριον.

Οἱ διάφοροι ρήτορες, καθηγηταὶ καὶ γενι-
κῶς σοφοὶ ἐπιστήμονες, ἐμβριθεῖς τῆς ἱατρι-
κῆς ἐπιστήμης σκαπανεῖς, ἐξ ὅλης τῆς ὑψη-
λίου, προσέφερον ἕκαστος νέον τι, σμικρὸν ἢ
μέγα, παρατήρησιν ἐπωφελεῖ μέχρι σημαντι-
κῆς πρωτοτύπου ὅλως ἐν τῇ ὑγιεινῇ ἀνακοι-
νώσει.

Εἰς τὸ περὶ, ὡς οἶόν τε, τελείον θεραπευ-
τηρίων ἀνεγέσεως θέμα, πλείστοι ἔλαβον τὸν
λόγον, ἀληθῆ σωτηριώδη ἐργασίαν, ἐπὶ τὸ θέμα
προσεγγόντων. Σειρὰ πολιτίμων ὄντως πα-
ρατηρήσεων καὶ ὁδηγῶν τότε ἠκούσθη.

Πλὴν οὐχὶ ὀλιγώτεροι εἰς τὸ περὶ Ὑγιεινῆς
τῶν Σχολείων, Σιδηροδρόμων, Ἐκκλησιῶν
καὶ Κατοικιῶν κεφάλαιον ὤμιλησαν.

Καὶ ἐνῶ ὄλων αἱ διατυπωθεῖσαι γνώμαι, εἰς
ἐν καὶ τὸ ἀπὸ ἀπέβλεπον, πῶς ὁ νοσηλευόμε-
νος, ὁ μαθητὴς, ὁ ταξιδευτὴς, ὁ ἐκκλησιαζό-
μενος καὶ ὁ ἐν οἰκίᾳ βίων, νὰ ἐπωφελεῖται
δαμνέστερον, τῶν σωτηριωδῶν τῆς φύσεως
στοιχείων, τοῦ φωτός (ἡλιακὸν ἢ τῆς ἡμέρας)
τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦ ὕδατος, ἢ φοβερὰ τῆς ἀν-
θρωπότητος μάλιστα, ἢ ἀνθρωποκτόνος φυμα-
τίωσης ὡς Λαμόκλειος σπάθη, ἐφ' ὅλων, ὡς
μορμολύκιον ἐπεσεῖτο.

Ἡ ἐνίσχυσις ὄθεν τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανι-
σμοῦ, δι' αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως, διὰ τῶν
στοιχείων αὐτῆς, τοῦ φωτός, τοῦ ἀέρος καὶ
τοῦ ὕδατος, ἐπὶ τῶν ἀγορητῶν ὄλων ἐτονίσθη
ἐντόπως. Τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ὀργανισμοῦ προέ-
βαλλον ὄλοι ὡς τὸ σωτήριον τῶν παρατηρή-
σεων τῶν πόρισμα.

Μόνον λοιπὸν οὕτω ἔλεγον ἐκεῖνοι, θὰ ἴδω-
μεν τὴν σπάνιν τῶν διαφόρων νόσων, μόνον

οὕτω θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν περιστολὴν τῆς φο-
βερᾶς φυματιώσεως, ἐν ᾧ ἐν ταῦτῳ οἱ τοῦ μέλ-
λοτος παντοῖοι ἀσθενεῖς, μὲ ἀσυγκρίτως με-
γάλας ἐλλείδας, πρὸς τὴν εὐοίωνον τροπὴν
τῆς νόσου τῶν πρὸς τὴν ποθητὴν βελτίωσιν
τῆς ὀδονηρᾶς τῶν καταστάσεως, θ' ἀνετίξωσιν
ἐὰν μοῖρα κακῆ, δὲν δύναται νὰ εὐτυχήσῃσι
τόσον ὥστε ὅλως τὴν προτέραν τῶν ν' ἀνα-
κτήσωσιν ὑγείαν.

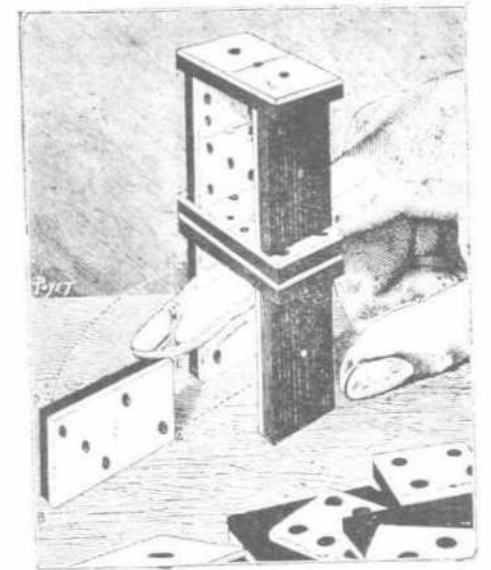
Ν. Ι. ΜΩΡΑ-Γ. ΤΗΣ, ἱατρὸς

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΠΕΙΡΑΜΑ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ

ΠΡΟΠΟΘΕΤΗΣΑΤΕ ἐν πρώτοις δύο δόμυνα κα-
θέτως καὶ ἐπ' αὐτῶν θέσατε ἕτερον ὀρι-
ζοντείως, σχηματίζοντες εἶδος θύρας, ὡς ἐμ-
φαίνεται ἐν τῷ προκειμένῳ σχήματι. Εἶτα ἐπὶ
τούτων τοποθετήσατε τέταρτον δόμινον ὀρι-
ζοντείως καὶ ἐπ' αὐτῶν δύο ἄλλα καθέτως καὶ
κατόπιν ὀριζοντείως ἕτερον, ἵνα σχηματισθῇ
δευτέρα πύλη ἐπὶ τῆς πρώτης.

Ἡδὴ τὸ πείραμα ἐγκτεται εἰς τὸν ἀπωθῆσθη
αχέως καὶ ἀφρηθίως τὸ κατώτερον ὀριζόντιον

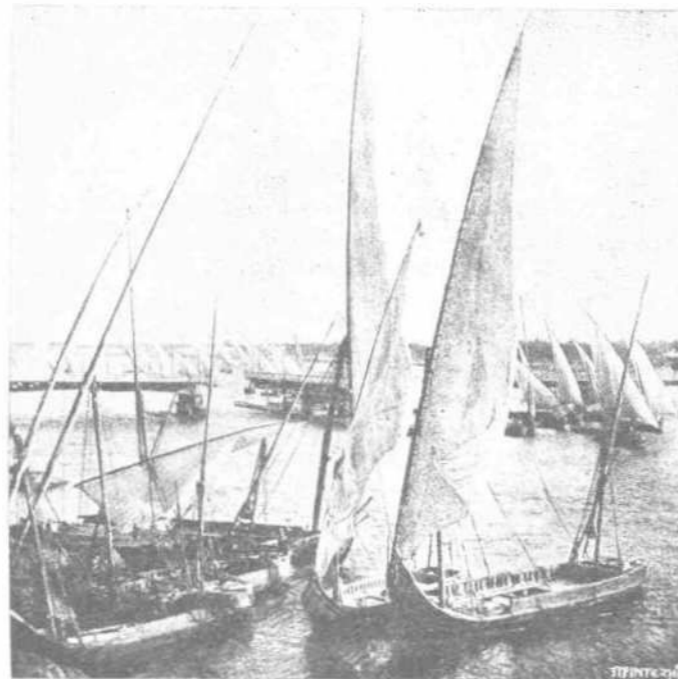
δόμινον, χωρὶς νὰ διαταράξῃτε τὸ σύνολον.
Πρὸς τοῦτο τοποθετήσατε ἐν ἄλλῳ δόμινον
κεκλιμένως AB, εἰς ἀρμόζουσαν ἀπόστασιν, οὐ-
τως ὥστε περνῶντες τὸν δείκτην τῆς χειρὸς
σας διὰ μέσον τῆς κάτωθι πύλης καὶ πιέζον-
τες ἰσχυρῶς τὴν ἄκρην τοῦ δομίνου E, νὰ
ἐγερθῇ ἀποιώμως ἢ πλευρὰ AB πρὸς τὴν θέ-
σιν AC. Τότε θὰ συγκρουθῇ ἡ γωνία D πρὸς
τὸ κάτωθι δόμινον καὶ θὰ ἐκδιώξῃ αὐτὸ ἐκεῖ-
θεν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ βέλους F, ὅτε τὰ
ἀποτελοῦντα τὴν ἀνωθι πύλην δόμυνα θὰ
κατέλθουν ἡσυχῶς πρὸς τὰ κάτω.

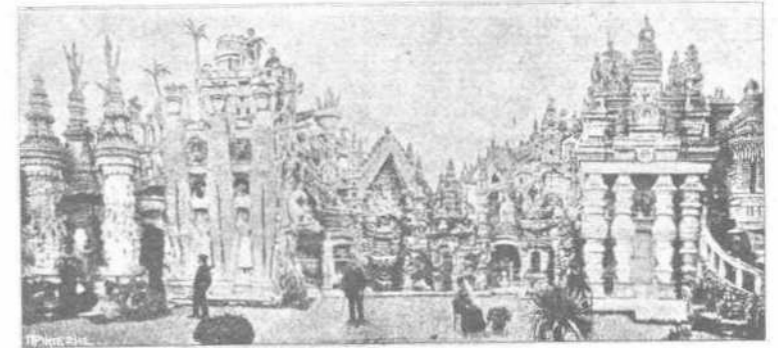
ΜΙΑ ΙΑΠΩΝΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ. — Η έξοχότερα των Ιαπωνίδων ηθοποιών, είνε η ώραία Σάδα Γιάκο, ητις έσχάτως ήτο έν Γερμανία τελειοποιουμένη. Έκτός τούτου ήξιώθη τής τιμής παρά του Μικάδου νή μεταβή εις Παρισίους και μελετάση τήν όργάνωσιν του αυτόθι Όδείου, ίνα άνεγερθῆ και έν Τόκιω τοιοῦτον. Η Σάδα Γιάκο δέν είνε μόνον ό άστῆρ του Ιαπωνικού θεάτρου, αλλά και γυνή σφικέλευθος, ριθθείσα άκατάσχετος εις τήν εκτέλεσιν των όνειρων της, τή πατρίδι της. Η ήμετέρα εικόν παρίστησι τήν Ιαπωνίδα καλλιτέχνηδα έν ιδιοτρόπῳ και άφελῇ στάσει.

νά κατορθώση δηλαδή τήν αναγέννησιν τής θεατρικής τέχνης έν τή πατρίδι της. Η ήμετέρα εικόν παρίστησι τήν Ιαπωνίδα καλλιτέχνηδα έν ιδιοτρόπῳ και άφελῇ στάσει.

ΜΕΓΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΓΕΦΥΡΑ. Νέα επί του Νείλου γεφυρα έπερατώθη κατ' αὐτάς μεγάλης σπουδαιότητας και άξιας, ής τά έγκαινεία ώρισθῆσαν υπό του Κεδίβου νά τελεσθῶσι κατά τον Ιανουάριον. Διά τής γεφυρας ταύτης ένοῦται τῶ Κάιρον με τήν νήσον Ροδάχ, εκεί όπου κατά τήν παράδοσιν η θυγάτηρ του Φαραώ εύρε τον μικρόν Μωυσήν. Η γέφυρα κατά τῶ μέσον είνε περιστρεπτή, οὕτως ώστε άνοιγομένη επιτρέπει τήν διέλευσιν και του μεγαλειτέρου ιστιοφόρου εκ των εκτελούντων τήν έγχώριον έμπορικὴν συναλλαγὴν μεταξύ του Άσσουάν και Λουξώρ.

Ο ΑΥΤΑ ΥΠΟΜΟΝΗΣ. — Η περιεργότερα των έπαύλειων του Κόσμου είνε αναμφιδόλως η έν τῶ διημερίσματι Δρόμε εύρισκόμενη, γνωστή υπό τῶ όνομα «Τῶ Ιδεώδες άνάκτορον». Άλλ' έτι περιεργότερος είνε ό τρόπος τής κατασκευής της και πρωτάκουστος, εις τρόπον ώστε καταντῆ άπίστευτος.

Η έπαυλις αὐτη έπενοήθη, έτέθη εις έργον και έπερατώθη, ύψ' ένός μόνου άνθρώπου, τῆ βοηθεία ένός μόνου φίλου του. Ο φοβερός αὐτός υπομονητικός άνθρωπος όνομάζεται Σεδάλ, είνε δε συνταξιούχος γραμματοκομιστής. Επί είκοσιπενταετίαν όλαν περιερχόμενος τά διάφορα χωρία, ως εκ τής ύπηρεσίας του, συνέλεγε τῶ άναγκαιοῦν διά τήν έπαυλίν του ήλικόν. Ηδη αναπαύεται έν τῶ έν ειδει ναού του Βούδα μεγάρῳ του, δεχόμενος τās επισκέψεις των περιεργων.

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. — Ηθέλατε ποτέ πιστεύσει άν σας έλεγον, ότι ύπάρχει γενειάς μήκουσ τεσσάρων περίπου μέτρων; Και όμως η τερατώδης αὐτη γενειάς κρέμαται άπο των παρειών ένός άνθρώπου, Ιουλίου Δυμόντ όνομαζόμενου, 55 έτων, κα-

τοκοῦντος εις τήν Άντρώδιν τής Δυτικής Φλάνδρας

Δέν γνωρίζομεν τί μηχανάται ό κύριος οὗτος ίνα έλευθέρως περιπατῆ, αἰρών συγχρόνως και τά βάρη τής γενειάδος του, πάντως όμως φαίνεται εύχαριστημένος, ότι οὐδεις τῶ δικει τῶ γέρας και θά προσπαθῆ ίνα η τερατώδης γενειάς του ύπερβῆ τά 3 μ. και 65 εκατοστά του σημερινού μήκουσ της.

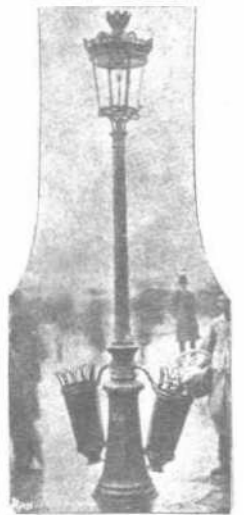
Η ΑΙΠΛΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ. — Τῶ τραγικότερον γεγονός τής παγκόσμιας κινήσεως των ήμερών αὐτών είνε βεβαίως η έσχάτως γενομένη δολοφονία του βασιλέως και Διαδόχου τής Πορτογαλλίας.

Η συντεταγμένη χῆρα Άμαλία, εκ του γένουσ του Κόμητος των Παρισίων, διαφυγοῦσα τον βέβαιον θάνατον διοικεί ήδη τῶ παραπαίον κράτος ως αντιβασίλισσα, βασιλέως κηρυχθέντος του δευτεροτόκου υιού της Μανουήλ, ως εκ θαύματος και τούτου σωθέντος. Ο διδάκτωρ Φράνκο εις όν επέρριξαν τήν ήθικὴν ένόχην του εις τήν δολοφονίαν, ως εξαγνώσαντος τον λαόν κατά τής Δυναστείας δια τής άπο-

λυταρχικής του διοικήσεως, έκουσίως υπεβλήθη εις έξορίαν και μακράν τής πατρίδος του διαμένων ήδη άποφεύγει τήν εκδίκσιν και τήν τιμωρίαν του.

Ι ΑΝΙΚΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ. — Τά κομψά αὐτά κά- νιστρα, τά εκ του στύλου ένός φανού των

Παρισίων κρεμάμενα δέν είνε προσωρισμένα νά φέρωσιν άνθη, όπως εις τās Άθήνας όσάκις επίσημος ύποδοχή γίνεται. Ο προσωρισμός των είνε άπλούστερος. Είνε προς έναποθεσιν των άχρηστων χαρτίων τά όποια συνήθως ρίπτουν εις τους δρόμους οι διαβάται. Κενα κυτία σιγαρέτων και σπιγῶν και άλλα τεμάχια χαρτου ριπτόμενα εις τους άνθρωποδριθείς δρόμους καταρροπαίνουσιν αὐτούς. Ο δῆμος λοιπόν των Παρισίων έν τῆ λεπτεπιλέπτῳ μερίμνῳ του ύπερ τής καθαριότητας έσκέφθη νά θεσπῆ καλάθους των άχρηστων, έ-

χων όμως υπ' όψει του και τους λεπτεπιλέπτους Παρισινούς και όχι βαρδάρους άστους. Παρ' ήμίν εάν ήτο δυνατόν νά τοποθετηθῶσι παρόμοια κάμιστρα, αναμφιδόλλως οὐ μόνον δέν θά έχρησιμοποιούντο, αλλά και δέν θά πύτχουν οὔτε τῶ είκοσιτετράωρον σῶα νά διέλθουν.

Μετ' οὐ πολὺ θὰ σὰς συναντήσῃ ὁ κ. Φ. Π. καὶ ἐξηγήσῃ σε. — Γ. Φ. Αἰγίου. Εὐχαρίστως νὰ σὰς δώσωμεν τὰς ζητούμενας πληροφορίες, ἀλλὰ θέον νὰ διατελήτε συνδρομητής. — Α. Β. Νάξ-Χαμαδί. Δείγμα ἐπιστείλαμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντησιν. — Μ. Κ. Φανέρου. Τριμηθία ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. «Πανόραμα» ἐστάλη. — Ν. Γ. Κέρου. Ἐπιστροφὰι λαχρίων ἐλήφθησαν. Ἐχει καλῶς. — Γ. Κ. Ὁρδου. Ἐλήφθη ἡ συνδρομή σας. Εὐχαριστοῦμεν πάλυ Παρραγγελία σας ἐξετελέσθη. — Α. Δ. Μ: νέ τ - Ε λ - Γ κ ἔ μ Ἐπιστολή μετὰ περιεχομένων ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

44. Μαγικὰ εἰκόν.

Ποῦ εἶνε ὁ ἰ-πεῖς :

45. Αἶνιγμα

Εἶμι τὸ δαλιτήριον
εἰς ὃ ἡ μοχθηρία
Τὰ βέλη της βυθίζει
εἰμὲ καὶ ἡ αἰσία,
Δι' ἧς ἀπεικονίζει
τὸ κίθημα ὁ ἔρωσ
Σφοδρῶς καὶ ἐλευθέρως.
Ὁ νῦς ὁ ἐρευρῶν με,
μὲ ἔχει σύμμοχόν του,
Ἐν δε τῇ σύμμοχίῃ
Καὶ τῇ στενή φιλίῃ
τὰ χριστὰ πηγάζου
Ἐργα τῶν σκέψεών του.

46. Αἶνιγμα

Τί πάντες εὔχοντ' ἐπὶ γῆς
μὲ συμπληθῆ καρδίαν,
καὶ οὐ ποτὲ οὐδεὶς ποθεῖ
προσέγγισιν ταχέειν :

47. Ἑλληειποδύμῳνον

• ν • π • τ • μ • ν χ • ρ • σ • π • γ • •

48. ὕδρον—Μίγδον

Αρκίω—Ρυκκρη

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

11 ΤΕΥΧΟΥΣ

28. Ἀνκαστροφομένης τῆς εἰκόνας γίνεται καταφάνης ὁ σύντροφός του δεξιά τῆς εἰκόνας ὀλόκληρος καὶ εἰς τὴν ἀκρην.—29. Πικρὰς-ἡμῶν—Πικρὰσημον.—30. Ὁ Ἰππὸνικος πλοῦσιος ἦτο.

Λύται. I. Κ. Δεσποράκης ἐκ Ρεθύμνου 3, Αἰκ. Κυρίκου ἐκ Πειραιῶς 3, Μαρία Φιλίπιδου ἐκ Πειραιῶς 2, Δ. Βέρονης ἐκ Κερκυρας 1, Χαρίλαος Πικρὰς ἐξ Ἀθηνῶν 3, Στ. Περίδης ἐκ Σύρου 1.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη τὸ 2ον τεῦχος τοῦ νέου περιοδικοῦ τὸ «ΠΑΝΟΡΑΜΑ».

Πλουσιωτάτη καὶ καλλιτεχνικωτάτη ἐκδοσις ἐπὶ χάριτου χυδρῶς πρώτης ποιότητος. Τὸ «Πανόραμα» εἶνε τὸ πρωτοτυπότερον καὶ ὀρειότερον περιοδικόν, ἄνευ κειμένων, μόνον δὲ καλλιτεχνικὰς εἰκόνας περιέχον.

Τὸ 2ον τεῦχος περιέχει τὰς νεωτέρας φωτογραφίας τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, τέσσαρας ὀρεικὰς εἰκόνας τῶν χιονισμένων Ἀθηνῶν, τοπιῶν τῆς Πεντέλης, τὸ Θησεῖον, ὀρεικὸν πίνακα τοῦ Δάντου κλαίοντος τὴν Βεατρίκην κ.τ.λ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὸ «Πανόραμα» ἀποτελεῖ πρωταρῆς λεύκωμα.

Συνδρομὴ ἐτήσιον	Δρχ. 12
Ἐξωτέρικόν	φρ. 15
Μετὰ τῆς «Φύσεως»	» 25

Ἐκδόται: Ἀδελφοὶ Προίντεζν.
Ἀθῆναι.

Τραγοῦδια τῆς Σκιᾶς

Ὁ κ. Κωνσταν. I. Φριλιγγος ἐξέδωκε ὀρεικὸν συλλογὴν τῶν ποιητικῶν πρωτολεῖων του, μετὰ τῶν ὀπειῶν τὰ πλείστα εἶνε θαυμάσια ἐμπνεύσεια.

Εἰς τὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύομεν δύο ἐκ τῶν ποιημάτων του.

Ἡ Τσίγγανα.

Μία Τσίγγανα μὲ ροῦχα βαρεῖα
μὲ σαλβάκι τριζάτο
μὲ χρυσὰ στὸ λαμὲ τῆς φλουριά
σ' ἓνα δένδρον ἴπο κάτω,

Βλέπει μοῖρας καὶ ρίχνει χαρτί
καὶ τὸν κόσμον μαγεύει
καὶ ἂν κρυφὰ σὲ φλογίξη φωτιὰ
στὸ λεπτὸ το μαντεύει.

Θά εἶνε τοῦ ἔρωτος λένα πολλοὶ
ἡ πεντάμορφη μάνα,
καὶ ἔχει βῆνει μια πέτοια στολή
καὶ ἔχει γέννη Ἀτσιγγάνα.

Κ. Φριλιγγος.